

GENERELL PASIENT behandling og overvåkning – medisinsk og traume

Behandling

A - luftveier

- Etablere, sikre og vedlikeholde fri luftvei.
  - Kjevetak eller hakeløft.
  - Se etter fremmedlegeme.
  - Sug opp blod/sekret/oppkast.
  - Eventuelt svelgtube.
  - Intubasjon hvis nødvendig - be om assistanse (anestesilege).
  - Sikre nakken hos traumepasient, se prosedyre **Primærundersøkelse ved traumer** (s 109).

B- respirasjon

- O₂ - tilskudd, administrasjonsmåte og mengde avhenger av pasientens tilstand.
- Sikre adekvat ventilasjon.
  - Assistere med munn til maske eller maske/bag om nødvendig.
  - Intubasjon og kontrollert ventilasjon om nødvendig - be om assistanse (anestesilege).
- Avlaste trykkpneumotoraks.

C - sirkulasjon

- Sikre adekvat sirkulasjon.
  - Stopp ytre blødning (direkte kompresjon).
  - Volumbehandling hvis behov, se prosedyre **Volumbehandling voksne - traumatisk årsak** (s 134), **Volumbehandling voksne - ikke traumatisk årsak** (s 18) og **Volumbehandling barn** (s 55).
  - Rask transport til kirurgisk behandling hvis blødning er årsak til sirkulasjonssvikten.
- AHLR hvis nødvendig.

D - sentralnervesystemet

- Ikke intubert pasient med redusert bevissthet bør legges i sideleie for å redusere risikoen for aspirasjon.
- Ved tegn til fallende bevissthet, høy beredskap for assistert ventilasjon og evt intubasjon (GCS < 9) - be om assistanse (anestesilege).

E – omgivelser

- Behandle hypoglykemi.
- Temperaturkonservering - hindre ytterligere varmetap (unntak terapeutisk hypotermi).
  - Vurder å fjerne vått tøy.
  - Isoler med teppe/dyne/sovepose osv.
  - Bruk bobbleplast som dampsperre.